

MEER OUDEREN, MINDER JONGEREN

De bevolkingssamenstelling van Nederland verandert. In het verleden waren er relatief veel jongeren en was er voor de mensen op werkzame leeftijden sprake van een zogeheten 'groene druk'. In de toekomst zijn er relatief veel ouderen, en wordt de 'grijze druk' veel groter dan nu.

De jongeren van onder de 20 en ouderen van boven de AOW-leeftijd hebben meestal geen betaald werk; zij worden onderhouden door de leeftijdsgroep daartussenin, oftewel de potentiële beroepsbevolking. Hoe groter de groep jongeren en ouderen, hoe groter de druk op de werkende bevolking. Die draagt in financieel en praktisch opzicht zorg voor de voorzieningen die de niet-werk-

kenden nodig hebben. Bij jongeren beneden de 20 jaar gaat het om voorzieningen als scholen, kinderkleding-, speelgoedwinkels of disco's. Bij AOW'ers gaat het om voorzieningen als hulp in de huishouding, dokters en verpleegsters, trapliften, elektrische fietsen en kappers aan huis. Door de veranderende bevolkingssamenstelling verandert ook het draagvlak voor dit soort voorzieningen.

De groene en grijze druk zijn niet gelijkmatig over Nederland verdeeld. In de krimpregio's Oost-Groningen, Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen is de groene druk uit het verleden omgeslagen in een grijze druk, die in de toekomst sterk oploopt. Nog sterker dan in Nederland als geheel. In de vier grote steden was de grijze druk in het verleden groter dan nu. Tegenwoordig

trekt de grote stad veel jongeren aan, op zoek naar werk of een opleiding. Net als in de rest van Nederland loopt de grijze druk in de toekomst op. Maar de effecten van de vergrijzing zijn hier minder verstrekkend dan in de rest van Nederland. In de vier grote steden blijft de potentiële beroepsbevolking namelijk op peil. Bovendien bieden innovaties, zoals internetboodschappenservice, hier eerder een oplossing voor ouderen die slecht ter been zijn. In de dichtbevolkte stad renderen dergelijke voorzieningen eerder dan op het platteland. Op termijn kan dit tot gevolg hebben dat de verschillen tussen de grote steden en krimpregio's toenemen, als het gaat om de werkgelegenheid en het voorzieningenniveau.

De omvang van het aantal jongeren en ouderen ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking wordt 'demografische druk' genoemd. Hoe hoger de demografische druk, hoe minder mensen in de werkzame leeftijd er zijn om in de behoeften van jongeren en ouderen te voorzien. De demografische druk kan worden onderverdeeld in twee typen: 'groene druk' (hoeveelheid kinderen onder de 20 jaar gerelateerd aan de potentiële beroepsbevolking) en de 'grijze druk' (de hoeveelheid AOW'ers ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking).

Bevolkingsopbouw
(1 pictogram = 1% van bevolking)

 Jongeren tot 20 jaar

 Volwassenen van 20 jaar tot AOW-leeftijd

 Ouderen vanaf AOW-leeftijd

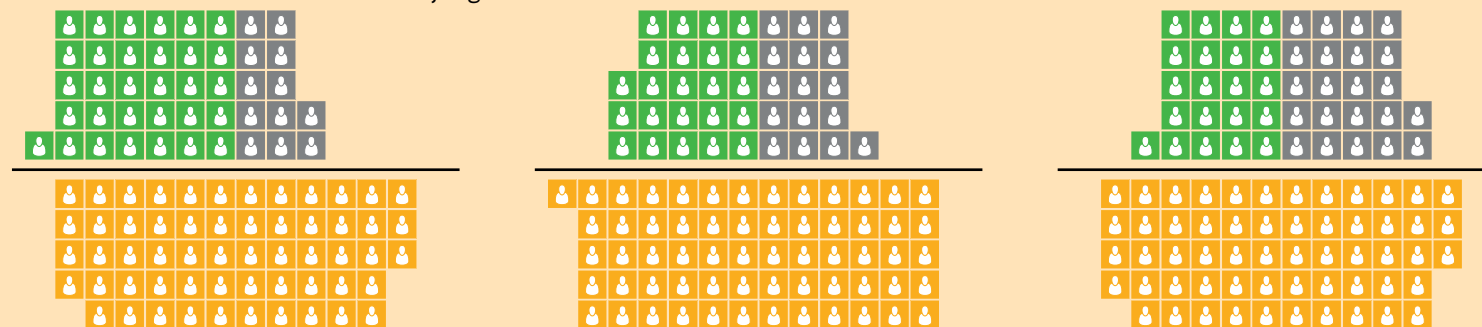
Verleden
1980

Heden
2012

Toekomst
2040

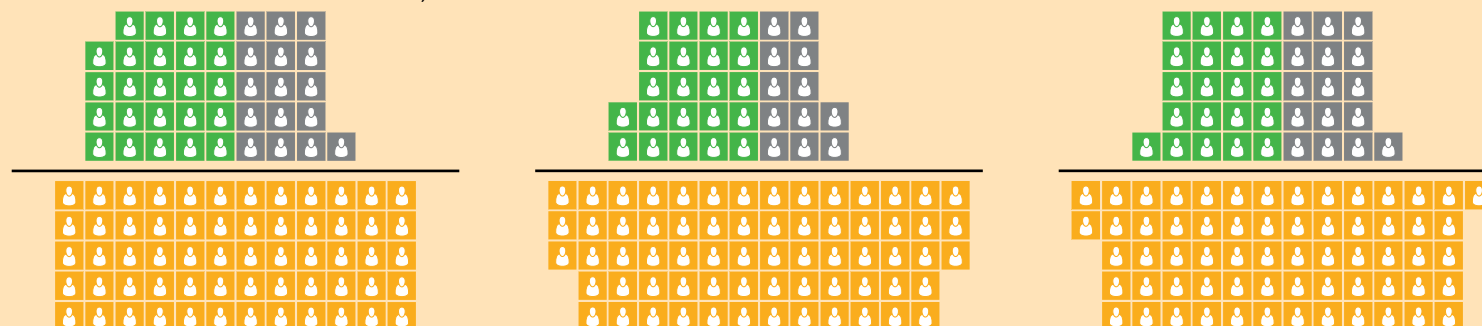
Nederland

Steeds meer ouderen en steeds minder jongeren

Vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht)

Nu minder ouderen dan in het verleden; in de toekomst weer meer ouderen

Drie krimpregio's (Oost-Groningen, Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen)

In het verleden vooral jongeren; in de toekomst veel meer ouderen en minder volwassenen

